

Rapport – nr. 99/2019

Lars Julius Halvorsen og Paul Bjerke

Innholdsanalyse av Korsets Seier

Forfatter	Lars Julius Halvorsen og Paul Bjerke
Utgjevar	Høgskulen i Volda
År	2019
Serie	Rapport
ISBN	978-82-7661-351-3 (digital utgåve)
ISSN	1891-5981
Sats	Forfatter

Innholdsanalyse av Korsets Seier.

© Forfatter/Høgskulen i Volda

Føresegnene i åndsverklova gjeld for materialet i denne publikasjonen. Materialet er publisert for at du skal kunne lese det på skjermen eller framstille eksemplar til privat bruk. Utan særskild avtale med forfatter/Høgskulen i Volda er all anna eksemplarframstilling og tilgjengeleggjering berre tillate så langt det har heimel i lov eller avtale med Kopinor, interesseorgan for rettshavarar til åndsverk.

Rapport / Høgskulen i Volda

Vitskaplege og andre faglege arbeid på høgare nivå enn notat. Både forfatter og institusjon er fagleg ansvarlege for publikasjonen. Arbeida kan vere rapportar frå prosjekt/oppdragsverksemd eller reint teoretiske arbeid av eit visst omfang. Rapportane må vere godt gjennomarbeidde med omsyn til innhald, struktur og språk og innehalde referansar. Rapportane skal vere godkjende av anten dekan eller prosjektleiar eller annan fagperson dei har utpeika og forskningssjef ved HVO.

Forord

Rapporten *Innholdsanalyse av Korsets Seier* er basert på et oppdrag for Medietilsynet. Hensikten med undersøkelsen har vært å vurdere innholdet i publikasjonen opp mot kravene i § 3, første ledd nummer 1 og 2 i *Forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier* (på folkemunne kalt pressestøtten). For å operasjonalisere innholdskravene i forskriften har vi gått gjennom målsetningene fra støtten ble etablert, den historiske forvaltningen av støtten og de ulike prosessene og diskusjonene som har ført frem til dagens forskrift.

Volda, desember 2019

Lars J. Halvorsen (prosjektleder)

Innhold

Forord	3
Tabeller.....	5
1. Innledning.....	7
2. Pressestøtte, formål og praksis	9
2.1 Hellerudkomiteen- innføring av pressestøtte (1967-1970)	9
2.4 En «avis» er aktuell og politisk	11
2.2 Ukeaviser med et idemessig og politisk grunnlag.....	17
2.3 De kristne avisene får produksjonsstøtte (2003-2008).....	18
2.4 Prosessen frem mot en plattformnøytral støtteordning	25
2.5 Innføring av en plattformnøytral støtte i 2014	26
2.6 Ukeavisene flyttes til Medietilsynet	29
2.7 Konklusjon	32
3. Om undersøkelsen og datamaterialet	34
4. Analyse.....	36
4.1 Kort om Korsets Seier	36
4.2 Redaksjonelt arbeid og kildebruk.....	37
4.3 Sjangersammensetning	39
4.4 Stoffets tematiske bredde og politiske relevans	41
4.5 Dagsaktualitet.....	43
4.6 Henvendelsesform og gruppefokus	45

4.7 Oppsummering og vurdering	48
Referanser.....	50
Vedlegg: Kodeskjema	52

Tabeller

Tabell 1 Tildeling av støtte på posten Ymse publikasjoner 2005.	20
Tabell 2 Tildeling av støtte på posten Ymse publikasjoner 2009.	22
Tabell 3 Fordelingen av artikler i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen i prosent etter antallet synlige muntlige kilder.....	38
Tabell 4 Andelen artikler i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen med flere enn en muntlig og/eller skriftlig kilde. Prosent.	38
Tabell 5 Andelen flerkildeartikler i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen som belyser saksforholdet fra flere sider. Prosent.	39
Tabell 6 Stoffsammensetning i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen med hensyn til sjanger. Prosent.	40
Tabell 7 Stoffsammensetningen i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen etter temaområde. Prosent.	42
Tabell 8 Andelen dagsaktuelt stoff i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen. Prosent.....	44
Tabell 9 Andelen dagsaktuelt og politisk relevant stoff i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen. Prosent.	45
Tabell 10 Fordelingen av stoffet etter henvendelsesform i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen. Prosent.	47
Tabell 11 Pinsemenighetens rolle i artiklene i Korsets Seier (N=112). Prosent.	48

1. Innledning

Utgangspunktet for denne undersøkelsen er at ukeavisa *Korsets Seier* har søkt Medietilsynet om produksjonstilskudd. Som et ledd i saksbehandlingen av denne søknaden har Medietilsynet gitt Høgskulen i Volda i oppdrag å gjøre en innholdsanalyse av et utvalg artikler i *Korsets Seier* i 2018 for å vurdere om publikasjonen har et innhold som tilfredsstillende kravene i § 3, første ledd nummer 1 og 2 i *Forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier*.

Det kan etter denne forskriften gis tilskudd til medier som:

- a) har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten. Tilskudd gis ikke til medium som har som hovedformål å drive med reklame eller markedsføring. Tilskudd gis heller ikke til medium som hovedsakelig er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap.
- b) inneholder et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder. Tilskudd gis ikke til medium som inneholder en overvekt av annonser. Tilskudd gis heller ikke til medium som i all hovedsak inneholder stoff om ett eller noen få samfunnsområder, eller som i hovedsak inneholder stoff vinklet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn.

Vi legger til grunn at *Korsets Seier* er et riksdekkende medium som ikke har som hovedformål å drive reklame eller markedsføring eller inneholder en overvekt av annonser. Analysen vil derfor fokusere på

- 1) om *Korsets Seier* inneholder et tilstrekkelig bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra *ulike samfunnsområder*.
- 2) om *Korsets Seier* har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av *nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten*

- 3) Om Korsets Seier har et innhold som hovedsakelig er *rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap*

Korsets Seier omtaler seg selv som «Pinsebevegelsens hovedorgan». Publikasjonen ble startet under navnet *Byposten* i 1904 og skiftet navn til *dagens* i 1910. *Korsets Seier* gis nå ut en gang i uka. Bladet tilhører den analytiske gruppa «kristne fådagersaviser» som har en særegen historie innenfor støttesystemet. *Korsets Seier* har i de siste årene hatt et opplag i underkant av 5000. Bladet ble i 2018 utgitt av *Korsets Seier Publikasjoner*, en del av *Filadelfiaforlaget AS*. Dette er igjen eid av norske pinsemenigheter. I 2019 ble avisa solgt til *Mediehuset Dagen* og *Dagens* redaktør *Vebjørn Selbekk* skal heretter være ansvarlig for begge publikasjonene. Men *Korsets Seier* skal fortsatt komme ut som egen publikasjon.¹

---

¹ <https://korsetsseier.no/2019/09/24/korsets-seier-skifter-eier/>

2. Pressestøtte, formål og praksis

2.1 Hellerudkomiteen- innføring av pressestøtte (1967-1970)

Et svært sentralt arbeid i utformingen av målsetningen med norsk forvaltning av mediefeltet ble utført av Hellerudkomiteen i 1967, som gjennom innstillingen *Om tiltak for å opprettholde en differensiert dagspresse* la grunnlaget for etableringen av pressestøtten (Hellerud 1967, s. 17). Utgangspunktet for komiteen var (parti)politisk. Fram til 1950-tallet hadde Norge et avismønster der det ofte var to, tre eller fire aviser med ulik partipolitisk tilknytning på de enkelte utgiverstedene, den såkalte partipressa.² Gjennom hele etterkrigstida ble den økonomiske situasjonen for de såkalte «nummer to»-avisene, altså alle de som ikke var størst på et utgiversted, vanskeligere. Partienes evne og vilje til å bruke penger på å opprettholde driften av «nummer to»-avisene varierte. Dette resulterte i avisdød, og dermed færre ulike politiske redaksjonelle stemmer på hvert utgiversted. Hellerudkomiteen ble nedsatt nettopp med det formål å finne løsninger på denne utviklingen.

Som svar på problemet lanserte komiteen en offentlig pressestøtte. Pressestøtten skulle tilfalle «nummer to»-avisene og dermed i størst mulig grad sikre fortsatt utgivelse av flere aviser med ulikt politisk grunnsyn på hvert utgiversted. Hensikten med støtteordningen var følgelig å bidra til en politisk differensiert nyhetsdekning og gjennom det bidra til den politiske debatten og demokratiet. Komiteen fremhevet blant annet at avisene fyller en demokratisk funksjon ved at de «orienterer allmennheten om det offentliges anliggender, om Storting og styringsverk på det rikspolitiske eller lokalpolitiske plan».

Det var også en forutsetning at støtten skulle gå til «aviser», ikke til andre publikasjoner, som f.eks. blader, tidsskrifter eller bøker. Det måtte derfor lages en formell avgrensing mellom «aviser», som skulle være berettiget til støtte, og andre publikasjoner som ikke skulle få støtte. Her viste komiteen (op. cit., s.8) blant annet til den danske presseforskeren Hakon Stangerup, som la vekt på at aviser skulle publiseres hyppig og regelmessig og ha et universelt, aktuelt og

---

² For en analyse av partipressa, se Bastiansen (2009) og Overrein og Madsen (2019).

populært innhold. Kjerneinnholdet i avisen skulle være nyheter og meninger, mens avisenes innhold av underholdningsstoff først og fremst var et virkemiddel for å øke lesingen av avisen og dermed den samfunnsmessig viktige delen av stoffet. Komiteen knyttet kriteriene til utgivelsens tematiske fokus, stoffsammensetning med hensyn til sjangere og til funksjon.

Ifølge komiteen (op.cit., s.17) er avisens viktigste oppgave:

fra dag til dag å formidle nyheter, kommentarer og meninger. Avisen er kommunikasjonsmediet mellom den ene og de mange, mellom borger og samfunn. Ikke minst takket være avisene vet vi om hverandre og kan følge med på det som skjer rundt oss.

Hellerudkomiteen (1967) utarbeidet også et forslag til en praktisk operasjonalisering av hvilke publikasjoner som skulle favnes av ordningen. Den tok utgangspunkt i medlemskriteriene for Norske Avisers Landsforbund, der det het at avisa måtte «komme ut regelmessig og minst to ganger pr. uke, ta betaling for abonnement, løssalg og annonser og for øvrig fyller de krav som til enhver tid stilles til en nyhetspublikasjon.»

I Hellerudkomiteens innstilling ble avis deretter definert slik:

- 1) De som er medlem i Norges Avisers Landsforbund (NLA) og kommer ut minst to ganger i uka
- 2) Andre som «etter sitt opplegg og innhold har karakter på linje med NALs medlemsaviser
  - kommer ut minst to ganger i uka
  - «gjennom nyheter og kommentarer orienterer allmennheten om begivenheter og aktuelle spørsmål i inn- og utland» eller innen den kommunen de dekker
  - Har en ansvarlig redaktør
  - Tar betalt
- 3) De som bare kommer ut en gang i uka og har et idemessig eller politisk grunnlag (som for eksempel «Orientering» (SF), Friheten (NKP) og Folkets Framtid (KrF)).

Punktene 2 og 3 speilet medlemskriteriene til Norske Avisers Landsforbund (NAL) og hadde som formål å inkludere aviser uavhengig av organisasjonstilknytning.³ Hellerudkomiteen gjorde altså et skille mellom to grupper støtteverdige aviser. Allmenne dagsaviser som på denne tida (også) var politiske organer og politiske/idebaserte aviser som kom ut sjeldnere.

Hellerudkomiteen påpekte ellers at det var et problem at enkelte partier ikke hadde noen dagsavis og nevnte i den sammenheng KrF, SF og NKP, altså partier som sto nær de ukeavisene som var eksplisitt nevnt i punkt 3. Det avspeiler at disse avisene ble innlemmet i pressestøtteordningen fordi de var et bidrag til den politisk differensierte dagspressen.

Korsets Seier er åpenbart ingen allmenn dagsavis, men må eventuelt tilhøre gruppe 2, aviser som kommer ut sjeldnere og «har et idemessig eller politisk grunnlag». Vi vil i det følgende derfor fokusere på hvordan denne gruppe er vurdert og behandlet gjennom årene.

2.4 En «avis» er aktuell og politisk

To sentrale deler av avisforståelsen er at «aviser» den skal være preget av *nyheter og aktualiteter* og *delta i det politiske* (i vid forstand) ordskiftet.

Aktualitet

Allerede Hellerud-komiteen slo fast at «avisens» «viktigste oppgave var fra dag til dag å formidle nyheter, kommentarer og meninger». I senere NOUer og stortingsmeldinger benyttet man begrepet «dagspresseliknede» for å skille aviser fra andre publikasjoner.⁴

Den siste runden diskusjon om kriterier for støtte kom da digitalisering tvang fram nye regler. Særlig var det problematisk at digitale utgivelser ikke ble omfattet av pressestøtten og mva-fritaket. I tråd med tradisjonen, ble det nedsatt et partssammensatt utvalg som i 2010 avga en

---

³ I løpet av 1980- og 1990-årene endret NAL sine medlemskriterier, slik at utgivere av publikasjoner som ikke tilfredstilte kravet om frekvens og bredde også kunne få medlemskap. Fra 2001 åpnet NAL (som nå var omdøpt til MBL) for alle mediebedrifter (også gratisaviser og veddeløpsblader). Dermed ble henvisningen til NAL/MBL i de offentlige regelverkene mindre relevant og de ble tatt ut av regelverket for pressestøtte.

⁴ Se Bjerke m.fl (2019) for en bredere gjennomgang av dette

innstilling *Lett å komme til orde, Vanskelig å bli hørt* (NOU 2010:14). Utvalget foreslo noen endringer som tok sikte på å innlemme digitale utgivelser i støtten, men sa også at «*vilkårene for å bli omfattet av ordningen foreslås i det vesentlige uendret.* (vår utheving) Støtten skal fortsatt gå til økonomisk vanskeligstilte aviser med dagspressekarakter, samtidig som det åpnes for at frekvensen på papirdistribusjon kan reduseres» (NOU 2010:14, s.100).

Dels basert på denne utredningen, laget departementet et forslag til endringer i forskriftene som ble sendt på høring. De sentrale organisasjonene kom med grundige høringssvar. Norsk Redaktørforening skrev blant annet at:

Norsk Redaktørforening mener at foreningens krav til mediene, uttrykt i foreningens vedtekter, gir godt uttrykk for hvilke medier som bør falle inn under ordningene. NR-vedtektenes § 4 om medlemskriterier lyder slik: "Mediets formål må være fri og uavhengig produksjon og publisering av aktuell informasjon og debatt. Mediet må drives ut fra anerkjennelse av ytringsfriheten og pressefriheten som grunnelement i et demokratisk samfunn, det må rette seg mot og være tilgjengelig for allmennheten og ha en utgivelsesfrekvens og et innhold som avspeiler at mediet har en redaksjonell nyhets- og aktualitetsmessig karakter."⁵

I sin samtidige høringsuttalelse sa Mediebedriftenes Landsforening at «tilskudd etter denne forskriften skal gå til allmenne nyhets- og aktualitetsmedier som rapporterer bredt fra offentligheten. *Disse mediene skal være av det man tidligere har kalt dagspressesedvanlig karakter* (vår utheving)».⁶

Den norske bransjens forståelse av «avis» likner mye på den vi finner hos den internasjonale avisutgiverorganisasjonen World Association of Newspapers. WAN opererer med følgende definisjon som de har hentet fra FNs kulturorganisasjon UNESCO:

‘Newspaper: Periodic publication intended for the general public and mainly designed to be a primary source of written information on current events connected with public affairs, international questions, politics, etc. It may also include articles on literary or other subjects, as well as illustrations and advertising. (UNESCO

---

⁵ Brev fra Norsk Redaktørforening av 23.5.12, https://www.regjeringen.no/contentassets/af7c76fab11e494f9ba32b9a36af6001/200-norsk-redaktorforeningm.pdf?uid=Norsk_RedaktprosentC3prosentB8rforening

⁶ https://www.regjeringen.no/contentassets/af7c76fab11e494f9ba32b9a36af6001/210-mblm.pdf?uid=Mediebedriftenes_Landsforening_20

definition, adopted in 1998 by WAN in order to further standardise and thus facilitate international comparisons).⁷

UNESCOs statistikk institutt har for øvrig i dag en sammenfallende, dog enda strengere avisdefinisjon:

Newspaper that is published at least four times per week and mainly reporting events that have occurred since the previous issue of the newspaper.⁸

Av dette kan det utledes tre konklusjoner. For det første at bransjen mener at støtteordningene har fungert rimelig bra, for det andre at den ikke ønsket noen endring av avis-definisjonen, og for det tredje at bransjen, i likhet med Hellerud-komiteen, knytter avis-definisjonen til mediets funksjon: For å kunne kreve støtte må mediet fungere som «informasjonsmedier» og denne informasjonen må komme jevnlig, helst daglig og være aktuell i betydningen at den avspeiler det som skjer de dagene den kommer ut. Bransjen selv legger altså til grunn at det skal være en form for samsvar mellom viktige hendelser i omgivelsene og publikasjonens innhold. I sin rapport om Dagbladet Pluss konkluderer Bjerke m.fl. (2019) slik:

Kjernen i definisjonen av en allmenn nyhetsavis var altså at den bringer et allsidig utvalg nyheter. Høsts definisjon ligner også formuleringene i forskriftene om pressestøtten, slik de så ut fram til 2014. Det er derfor all grunn til å tro at kravet om «dagspresseliknende» innhold, høy frekvens og politisk innretning i vid forstand, fortsatt lå til grunn for den allmenne oppfatning av hva en avis er både i feltet og i de offentlige organene som hadde behov for å gjøre avgrensinger (Bjerke m.fl. 2019:17f).

Politikk

Etter at partipressa ble avvirket, og mangfold basert på partipolitisk tilknytning ga mindre mening, er formålet med pressestøtten blitt knyttet til ønsket om bredde og mangfold, fortsatt forstått som en «differensiert dagspresse». Dette ble f.eks. presisert i utredningen «Mål og

---

⁷ <http://www.wptdatabase.org/tables-glossary>

⁸ Unesco Institute for Statistics <http://uis.unesco.org/en/glossary>

midler i pressepolitikken» (NOU 1992:14) som kom i 1992, der utvalget skrev at pressepolitikken er at *«middel i bestrebelsene for å sikre samfunnet og dets enkelte medlem det informasjonstilfang som anses nødvendig for at et aktivt og levende demokrati skal kunne fungere»* (NOU 1992:14, side 11).

Målet ble nå å bidra til et høyt aviskonsum, sørge for at det kommer ut aviser flest mulig steder, bidra til utgivelse av riksdekkende meningsbærende aviser og bidra til aviskonkurranse på «flest mulig steder».

Denne grunnleggende forståelsen er siden ikke blitt endret vesentlig. Høst beskriver det slik i 2017:

Partipressen er for lengst blitt historie, og det er heller ikke mange utgiversteder med direkte aviskonkurranse igjen. Med litt justering er definisjonen til Dagspresseutvalget av 1972 likevel en presis beskrivelse av den avisstrukturen vi gjerne vil beholde. Det første leddet er fremdeles at det skal finnes aviser på forskjellige geografiske nivåer. Nå er det mest hensiktsmessig med fire nivåer: riksaviser (som ikke fantes i 1972) storby- og distriktsaviser; vanlige lokale dagsaviser og lokale fådagersaviser. Og som et andre ledd: på det nasjonale nivået må det finnes et bredt utvalg av aviser som representerer forskjellige politiske, religiøse eller ideologiske grunnsyn. (Høst 2017, s. 39)

Det er dessuten en bred oppfatning at ordningen slik den har fungert, i stor grad har vært vellykket. Åmås-utvalget (NOU 2017:7) analyserte høringsrunden om mediestøtteutvalgets innstilling fra 2010 (NOU 2010:14) og slo fast at hovedoppfatningen var at «mediestøtteordningene historisk sett har vært vellykkede og en viktig årsak til norsk mediemangfold av høy kvalitet».

NOU 2017:7 knytter videre formålet om «mangfold» tett til det synet på ytringsfrihet og demokrati som er nedfelt i den moderniserte versjonen av Grunnlovens ytringsfrihetsparagraf. Utgangspunktet var Ytringsfrihetskommisjonens innstilling av 1999, og hele dette lovarbeidet handler om ytringsfrihetens betydning for den offentlige, demokratiske samtale, der det trekkes et klart skille mellom ønsket mangfold av offentlige relevant stoff mot stoff som retter seg mot privatsfæren.

Utvalget skriver:

Det er mulig å argumentere for mediemangfold som et gode i seg selv. I norsk sammenheng er imidlertid ikke mangfold et isolert mål, men et middel for

ytringsfriheten, inkludert informasjonsfrihet for borgerne. Dette ligger til grunn for arbeidet med Grunnloven §100: «[d]et synes å være almen enighet om at det er en viktig forutsetning for at ytringsfrihet skal kunne finne sted at det finnes et mangfold av medier med stor grad av uavhengighet i forhold til omgivelsene og i forhold til hverandre» (NOU 2017:7, s.18).

Mediemangfold er altså vurdert som ros- og støtteverdig fordi det anses å være en forutsetning for ytringsfrihet og for et velfungerende demokrati. Spørsmålet er da hva mediemangfold innebærer og hvordan det kan defineres i en slik sammenheng.

Utvalget deler mangfold i tre dimensjoner: Avsender-, innholds- og brukermangfold. Innholdsleddet er mest relevant i vår sammenheng, og det inneholder også flere dimensjoner. En kan skille mellom mangfold i innholdstype, demografisk mangfold, og mangfold av ideer, perspektiv og syn. Det siste, mangfold av ideer, perspektiver og syn i innholdet er ifølge utvalget «også en gjenganger i vurderinger av mediemangfold».

På bakgrunn av dette er det rimelig å slå fast at det partipolitiske grunnlaget for offentlig pressestøtte er erstattet av et ønske om å bidra til et mangfold der avisenes rolle i den demokratiske prosessen, å gi borgerne relevant informasjon for å handle politisk (i vid forstand) står helt sentralt. Med andre ord: Hensikten med pressestøtten er å støtte den åpne samtalen om det offentlige, ikke om det private.

Religiøse fådagersaviser

Hvor står så de religiøse fådagersavisene i dette bildet?

Sigurd Høst skriver i sin analyse (2004, s.65) at en avisdefinisjon må gjøres i to trinn. For det første skal en allsidig nyhetsavis i prinsippet dekke alle typer hendelser fra sitt dekningsområde: politikk, offentlig administrasjon, næringsliv, ulykker og kriminalitet, sport, kultur, foreningsliv, personalia osv. En spesial- eller nisjeavis vil derimot konsentrere seg om en bestemt del av nyhetsbildet og velge bort resten.

Høst mener at historien viser at ved siden av de allmenne nyhetsaviser er det to andre grupper aviser som «tilhører dagspressen». Det er daglige, riksdekkende økonomi- og næringslivsaviser og det er fådagersaviser som er tilknyttet politiske partier eller har en tilsvarende idemessig eller opinionsdannende profil:

I Norge er det ingen tradisjon for at publikasjoner som er spesialisert mhp andre emner enn politikk og opinionsdannelse, religion og livssyn skal regnes som avis. Dette gjelder f.eks sportsaviser, aviser om tipping og andre spill, musikkaviser og moteaviser. Felles for denne type publikasjoner er at spesialiseringen ikke er knyttet til politikk, livssyn eller næringsliv men til lesernes fritidsinteresser og privatliv.» (referert i Høst 2004, s. 64)

Høst knytter dette til skillet mellom offentligheten og privatsfæren, som er helt sentral del av den tenkingen som ligger til grunn for både pressepolitikken og presseetikken i Norge. Dette skillet gjør det også mulig å forstå hvordan enigheten om pressestøtten kunne bestå etter at det pressesystemet som lå til grunn for den, partipressa, forsvant i løpet av 1980-tallet.

I sin analyse av avisbegrepet som ble utgitt i 2004, skriver Høst at «to grupper av fådagersaviser har en mer uklar stilling, nemlig fådagersaviser som dekker en bestemt bransje eller næring og *den mest allmenne delen av de kristne fådagersavisene*» (vår utheving) (Høst 2004, s. 66).

Høst mener det er gode argumenter for at Magazinet (som var ukeavis i 2004) og Norge IDAG bør regnes med til avisene.

Innholdet er ikke begrenset til forkynnelse og/eller journalistisk dekning av aktiviteten i kristne organisasjoner, de driver også en aktiv nyhetsjournalistikk der de belyser aktuelle samfunnsproblemer fra sin ideologiske plattform. På denne måten bidrar de til det generelle ordskiftet i samfunnet. Et avgjørende kriterium må være at avisen driver aktuell journalistikk og at den dekker andre samfunnsområder enn aktiviteten i kristne organisasjoner. (Høst 2004, s. 68)

Høst legger ikke vekt på frekvens. Det er ikke et eget kriterium om publikasjonen utgis en eller flere ganger i uka. Det er den samlede karakteren av stoffet som avgjør om publikasjonen etter hans syn er støtteverdig som nyhets- og aktualitetsmedium.

Den samme vurderingen er blitt lagt til grunn i det svenske støttesystemet. Den svenske Presstödsnämnden inkluderte på 1990-tallet tre religiøse fådagersaviser i støtten. Det førte til et Riksdagsvedtak som krevde at «en lågfrekvent tidning skall för att kunna få presstöd ha ett allmänt och brett innehåll och riktas mot en vid läsekrets».⁹ Lovendringen bidro til at to av de

---

⁹ <https://www.regeringen.se/contentassets/e1620c6c381145c5adf8a1dedf4cdfaa/kulturpolitik>

tre kristne fådagersavisene ikke fikk fornyet støtte. De var for sterkt innrettet mot kirke og religion.

2.2 Ukeaviser med et idemessig og politisk grunnlag

I utgangspunktet fikk altså ukeaviser med et «idemessig eller politisk grunnlag», produksjonsstøtte. Den kristne ukeavisa *Vår Kirke* fikk tilskudd etter denne bestemmelsen. Men etter en innskjerping av kravene til ordinær pressestøtte i 1978 ble det bestemt at det

frå og med 1979 skulle løyvast tilskot til vekeaviser som Stortinget vurderte som spesielt støtteverdige, men som ikkje kvalifiserte for tilskot frå den ordinære produksjonsstøtta. Formålet med ordninga var å halde oppe og utvikle veke- og månadsaviser som hadde ulik kulturell og samfunnmessig verdi, og som la hovudvekt på kultur- og kommentarstoff retta mot eit allment publikum. Tildelinga inneheldt enkelte konkrete kriterium, men la i hovudsak til grunn ei brei, skjønsmessig kvalitetsvurdering av vekeavisene som søkte tilskot.^{10 11}

Posten ble kalt «visse publikasjoner», og det var Stortinget som avgjorde hvilke som var skulle få støtte.

Den nye posten inneholdt støtte til de tre «gamle» partiavisene (Ny Tid, Friheten og Folkets framtid) I tillegg ble det gitt støtte til ukeaviser for de andre partiene, samt til avholdsbevegelsenes avis *Folket*, nynorskavisa *Dag og Tid* og et samisk blad. Men den kristne ukeavisa *Vår Kirke* fikk ikke være med i den nye ordningen og oppfylte heller ikke kravene til ordinær pressestøtte. Avisa gikk inn i 1982.¹²

Den kristne ukeavisa *For Fattig og Rik* som ble utgitt av Indremisjonsselskapet i 150 år, fra 1848 til 1997 (nedlagt i 2001), har aldri fått pressestøtte. Samme skjebne led *Korsets Seier*

---

¹⁰ St.m. 17 (2018-19), https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-17-20182019/id2638833/sec3?q=fr%c3%a5%20og%20med%201979%20skulle%201%c3%b8yvast%20tilskot%20til%20vekeaviser%20som%20Stortinget#match_0

¹¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2010-14/id628603/sec6>

¹² Det er uklart for oss om *Vår Kirke* fortsatt fikk «begrenset produksjonsstøtte» fram til nedleggingen i 1982 eller om støtten falt bort fra 1978. Det framgår ikke av avisas oppslag om saka. Vi har vært i kontakt med den daværende redaktøren Knut Lundby som i dag ikke kan minnes detaljene.

fram til spørsmålet om de kristne ukeavisene burde få støtte kom opp igjen på begynnelsen av 2000-tallet.

Med andre ord: I perioden fra 1978 (eller 1982)¹³ til 2002 ble kristne ukeaviser *ikke* regnet som støtteberettigede publikasjoner innenfor pressestøtteordningen.

Systemet med støtte til «visse publikasjoner» var ellers sterkt omstridt helt fra starten, både av prinsipielle grunner, med hensyn til hvem som fikk og ikke fikk og med hensyn til fordelingen av midler. Hovedkritikken gikk på at man la opp til at stortingspolitikere skulle vurdere aviser på detaljnivå og dele ut penger til publikasjoner som de likte eller mislikte. Mange oppfattet dette som politisk styring av pressa.¹⁴

Men til tross for kritikken, besto ordningen fram til 2007, etter hvert under merkelappen «Ymse publikasjoner». I mediestøtteutredningen *Lett å komme til orde. Vanskelig å bli hørt* (NOU 2010:14) ble den oppsummert slik:

Etter hvert ble posten en form for oppsamlingssted for publikasjoner som Stortinget har ansett å være spesielt støtteverdige, og/eller som av ulike grunner har havnet utenfor andre støtteordninger. Ymse publikasjoner har aldri vært regulert etter retningslinjer eller forskrift, og har ikke hatt objektive kriterier som har ligget til grunn for utregning av størrelse på tilskudd.

2.3 De kristne avisene får produksjonsstøtte (2003-2008)

Da regjeringen Bondevik II overtok makten i 2001 var det åtte publikasjoner som fikk støtte over posten «Ymse publikasjoner», *Ny Tid, Morgenbladet, Samora, Folket, Friheten, Klar Tale, Blikk og Ruijan Kaiku*. Ingen av dem var eller er religiøse. I tilleggsproposisjonen¹⁵ fra kulturminister Valgerd Svarstad Haugland (KrF) høsten 2001 ble det foreslått at de to nye kristne ukeavisene *Norge I DAG* (utgitt av den tidligere Dagen-redaktøren Finn Jarle Sæle) og

---

¹³ Se note 5

¹⁴ Se f.eks. Vegard Sletten (1979): *Pressestøtte og pressefridom*. Fredrikstad: IJ..

¹⁵ https://www.statsbudsjettet.no/Upload/Tilleggsproposisjon_2002/pdf/stprp1_tillegg4.pdf

Magazinet (utgitt av den svenske menigheten Livets Ord) ble tildelt 500 000 kroner hver i støtte for budsjettåret 2002. Stortinget fulgte opp forslaget.

Fra 2003 kom også pinsebevegelsens *Korsets Seier* med i ordningen.

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2003 bemerket likevel flertallet i Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomité (H, FrP og KrF) at «tilskudd til ymse publikasjoner ikke synes å ha objektive kriterier for fordeling. Det kan synes som om tilskuddenes størrelse helt og holdent er satt ut fra skjønnsmessige vurderinger i henhold til kapitlets mål. Flertallet merker seg samtidig at kapitlets mål ikke er spesielt veldefinert.» På denne bakgrunn ba flertallet regjeringen ”... vurdere en omlegging av tildelingen for tilskudd til ymse publikasjoner”.¹⁶

Etter at de tre kristne avisene kom med i ordningen var det særlig *fordelingen* av støtten det var uenighet om. Det var mindre åpen diskusjon om kriteriene for å være støtteberettiget.

Regjeringen kom året etter med forslag til nye «objektive» regler for tildeling fra Ymseposten. Forslaget fra Kulturdepartementet hadde to elementer. *Blikk, Klar Tale, Folket, Samora* og *Dag og Tid* skulle beholde sine støttebeløp, men ble flyttet til andre poster på statsbudsjettet. Posten «Ymse publikasjoner» ble dermed betydelig redusert.

Det andre elementet var å innføre en ny fordeling av den gjenværende summen i Ymseposten. I praksis førte dette til at de tre kristne avisene *Norge I DAG, Magazinet* og *Korsets Seier* fikk mer penger, mens *Ny Tid, Friheten* og *Morgenbladet* fikk mindre enn tidligere.

Det første elementet ble gjennomført, men regjeringens fordelingsforslag fikk ikke flertall og stortingsbehandlingen endte med følgende fordeling for 2005:

---

¹⁶ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Budsjett/2002-2003/innb-200203-002/7/#a14.6>

Tabell 1 Tildeling av støtte på posten Ymse publikasjoner 2005.

Medium	Tildelt beløp nroske kroner
Friheten	600 000
Korsets Seier	857 497
Magazinet	1 013 033
Morgenbladet 2	100 000
Norge i Dag	1 038 794
Ny Tid	1 800 000
Ruijan Kaiku	600 000
Ukeavisen Ledelse	100 000
Le Monde	100 000 ¹⁷

Etter et «hvileår» foreslo Kultur- og kirkedepartementet i St.prp. nr. 1 (2006-2007) så å overføre forvaltningen av støtteordningen for ukeaviser til Norsk Kulturråd. Departementet begrunnet forslaget med følgende:

Kultur- og kirkedepartementet ser det imidlertid som lite heldig at disse tilskuddene tildeles av sentrale politiske myndigheter. Et hovedmål for mediepolitikken er å sikre mediernes uavhengighet i redaksjonelle spørsmål, både fra myndigheter, eiere og andre. [...] Skjønnsvurderingen av hvilke publikasjoner som får slik støtte bør imidlertid foretas på ”armlengdes avstand” fra de samme politiske myndighetene.

Stortinget ga enstemmig tilslutning til å overføre støtten til ukeavisene til Kulturrådet.

Komiteen mener et av hovedmålene i mediepolitikken er å sikre mediene redaksjonell uavhengighet i forhold til eiere, myndigheter og andre. Det er derfor prinsipielt uheldig at enkelte publikasjoner har vært forvaltet over Kultur- og kirkedepartementets budsjett, uten forskrift eller annet regelverk, og at disse publikasjonene derfor har fått sine tildelinger fra

---

¹⁷ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Budsjett/2004-2005/innb-200405-002/>

sentrale politiske myndigheter. Komiteen støtter derfor at forvaltningen av disse publikasjonene overføres til Kulturrådet. Målsettingen med ordningen er å ivareta publikasjoner med ulik kulturell og samfunnsmessig betydning, og som ikke ivaretas ved den ordinære pressestøtten. Skjønnsvurderingen av hvilke publikasjoner som mottar støtte bør foretas "på armlengdes avstand" fra politiske myndigheter. Komiteen støtter Regjeringens fremlegg.¹⁸

I tillegg til de ukeavisene som hadde fått støtte over Ymse-posten, ble Dag og Tid og Ukeavisen Ledelse henvist til å søke Kulturrådet.

Departementet skrev at tilskuddsmidlene skulle overføres til fondets litteraturkapittel. Arne Vestbø påpeker at «[...] dette innebar at fondets forskrift kom til anvendelse, og en forpliktelse for rådet til å likebehandle søkerne på denne posten med alle de andre søkerne på fondsmidler, på tvers av alle ordninger og fagområder» (Vestbø 2012:25).

Saksbehandlingen ble gjort av Utvalget for periodiske publikasjoner som også fordelte støtten til kulturtidsskrifter. Kulturrådet innførte nye kriterier der formålet var å «opprettholde og utvikle uke- og månedsaviser med ulik kulturell og samfunnsmessig verdi». To kategorier av publikasjoner kunne søke om tilskudd:

«For det første uke- og månedsaviser for et allment publikum med hovedvekt på kultur- og kommentarstoff som er viktige arenaer for offentlig debatt. Disse publikasjonene må holde høy redaksjonell kvalitet, være redigert på norsk (bokmål eller nynorsk), og ha vesentlige innslag av originalbidrag på norsk. For det andre uke- og månedsaviser som dekker kulturelle, økonomiske og sosiale emner fra et etnisk minoritetsperspektiv».

Videre kriterier ble beskrevet slik av Arne Vestbø (2012) i utredningen *I skvis mellom bok og avis*:

Det legges særlig vekt på allmenne pressefaglige prinsipper som redaksjonell integritet, uavhengighet og autonomi. Påstander skal dokumenteres, og det skal gå tydelig fram når det er meninger og vurderinger som presenteres på grunnlag av faktaopplysninger. Det må redegjøres for kilder, og påstander bør belyses fra flere hold. Avisen må være seg bevisst bruken av journalistiske sjangrer og markere et tydelig skille mellom redaksjonelt stoff og innsendt stoff

---

¹⁸ <https://www.stortinget.no/Global/pdf/Innstillinger/Budsjett/2006-2007/innb-200607-002.pdf>

fra leserne. For den alminnelige leser skal det være tydelig hva som er lederartikler og meningsbærende kommentarer fra avisens side.

Kulturrådet fordelte midlene etter sin egen vurdering for første gang for 2009. Da ble totalt 15 millioner kroner fordelt på sju publikasjoner. Fire publikasjoner som tidligere hadde fått støtte, fikk avslag: Norge I DAG, Samora Magasin, Ukeavisen Ledelse og Friheten. Men publikasjoner som fikk slikt avslag, hadde rett til en periode med nedtrapping av tidligere støttebeløp og fikk derfor noe tilskudd også for 2009.

De som fikk derimot ordinær støtte i 2009 var:

Tabell 2 Tildeling av støtte på posten Ymse publikasjoner 2009.

Publikasjon	Millioner kroner
Dag og Tid	4,4
Morgenbladet	3,6
Ny Tid med Kulturmagasin	2,8
Korsets seier	1,8
Utrop	1,0
Ruijan Kaiku	1,0
Le Monde Diplomatique	0,4
Totalt	15,0

Kulturrådets vedtak skapte betydelig diskusjon med påstander om synsing og smakdømming.¹⁹ Den underliggende årsaken var man ved flyttingen endret premissene for vurdering: Alle penger bevilget fra Kulturfondet skal bevilges på grunnlag av *faglig skjønn ut fra gitte kriterier*, i tillegg til tekniske, objektive kriterier. Dermed ble det innført en kvalitetsvurdering av ukeavisene som tidligere hadde fått støtte på grunn av sine bidrag til *mediemangfoldet*. Dette var i tråd med premissene for forvaltningen av Norsk kulturfond, der midlene skulle fordeles etter *kunstnerisk og faglig skjønn*. Flyttingen viste seg derfor å være vanskelig.

Retningslinjene for ukeavisene i Kulturrådet var todelt. De tekniske, objektive kriteriene handlet om frekvens, andel redaksjonelt stoff, andel oversatt stoff, krav om riksdekkende nedslagsfelt og distribusjon, tak på annonseandel, krav om betaling for abonnement, krav om budsjett og ikke minst: krav om redigering etter redaktørplakaten. I tillegg kom de kvalitative, faglige kravene til innholdet.²⁰ Konsekvensen av å flytte ordningen fra Stortinget til Kulturrådet, ble at Kulturrådet ga avslag til flere ukeaviser som tidligere hadde fått støtte. Begrunnelsen var blant annet at avisene var «så svake på allmenne pressefaglige og redaksjonelle prinsipper»²¹ at de ikke kunne få støtte. Avslagene skapte betydelig debatt. *Norsk Redaktørforening* uttalte f. eks. at:

Vedtakene og de begrunnelser som er gitt bærer preg av smaksdømming, noe som åpenbart er uheldig ved tildeling av offentlige midler som har som mål å ivareta meningsmangfold og et variert offentlig ordsifte.²²

En av avisene som fikk avslag, *Norge I DAG*, uttalte via sin assisterende redaktør, Bjarte Ystebø, til *Klassekampen* at: «Kulturrådet har ikke greie på journalistikk. Punktum. (...)».²³

---

¹⁹ De følgende avsnittene er hentet fra Halvorsen og Bjerke 2018

²⁰<http://www.kulturradet.no/documents/10157/e084be8a-e964-4cf7-94ff-184059aacf8a>

²¹ <http://www.kulturradet.no/documents/10157/e084be8a-e964-4cf7-94ff-184059aacf8a>

²² <http://www.nored.no/>

²³ Klassekampen, 12. april 2010

Det oppsto altså en kollisjon mellom kulturfeltets tradisjonelle vekt på individuell og faglig kvalitetsvurdering og mediefeltets vekt på mangfold og mer formelle «objektive» kriterier. Spørsmålet var med andre ord om journalistiske publikasjoner *kunne og burde* vurderes kvalitativt, ut fra kjente retningslinjer.

Arne Vestbø konkluderer i sitt notat *I skvis mellom bok og avis* med at det er en betydelig forskjell mellom en mediepolitisk og en kulturpolitisk tilnærming til å støtte publikasjoner:

Det kan argumenteres for at hovedvekten i pressestøtten, slik den er utformet, ligger i at statens ansvar er «at lægge Forholdene til Rette» for en offentlig samtale. Hvis man sørger for at avisfloraen får blomstre, vil også ytringsfriheten ha gode vekstvilkår. På samme måte kan Kulturrådets støtte til periodiske publikasjoner sies å vektlegge sikringen av «en aaben og oplyst offentlig Samtale». Gjennom å bruke kvalitetskriterier for å vurdere om publikasjonene er støtteverdige, vil Kulturrådet bidra til at offentligheten blir så åpen og opplyst som mulig (Vestbø 2011:38).

Korsets Seier fikk for øvrig støtte fra Kulturrådet fram til og med 2013. I 2014 avslo rådet søknaden. Avisa fikk ingen egen begrunnelse, men det het at rådet innenfor en mindre bevilgning ville prioritere de publikasjonene som i størst grad tilfredsstilte Kulturrådets retningslinjer. Det het:²⁴

Utvalget tilrår i 2014 å prioritere de publikasjonene som klart tilfredsstillter kriteriene i retningslinjene, nemlig Morgenbladet og Dag og Tid. Totalt søknadsbeløp fra de sju søkerne er over dobbelt så høy som rammen for denne avsetningen, og til tross for gjentatte anmodninger om mer midler, er det altså et betydelig kutt som nå er gjennomført. Utvalget har derfor foretatt en streng prioritering av hvilke aviser som bør få støtte.²⁵

Resultatet av «kollisjonen» mellom en kulturpolitisk og en mediepolitisk tilnærming til publikasjonsstøtte ble at både Kulturrådet selv, mediebransjen og til slutt Stortinget ba om en endring. Vi beskriver dette nærmere i avsnitt 2.6.

---

²⁴ <file:///C:/Users/Bruker/Downloads/2014-03-20%20-%20St%C3%B8tte%20til%20periodiske%20publikasjoner%202014.pdf>

²⁵ <file:///C:/Users/Bruker/Downloads/2014-03-20%20-%20St%C3%B8tte%20til%20periodiske%20publikasjoner%202014.pdf>

2.4 Prosessen frem mot en plattformnøytral støtteordning

I løpet av den perioden ukeavisene fikk sin støtte gjennom Kulturrådet, ble den generelle pressestøtten endret til en såkalt «plattformnøytral» ordning.

Det norske journalistiske feltet er godt organisert og endringer i støtterordningene blir derfor normalt gjennomført først etter at de er gjennomgått av partssammensatte utvalg der bransjen er godt representert.

Pressestøtten var fra starten av en ren papirordning. Da stadig mer av nyhetsdistribusjonen utover tidlig 2000-tall ble digitalisert, ble det nødvendig med endringer. Særlig var det problematisk at digitale utgivelser ikke ble omfattet av pressestøtten og mva-fritaket. I tråd med tradisjonen, ble det nedsatt et partssammensatt utvalg, som i 2010 avga en innstilling *Let å komme til orde, Vanskelig å bli hørt* (NOU 2010:14). Utvalget foreslo noen endringer som tok sikte på å innlemme digitale utgivelser i støtten.

Utvalget «foreslår nye kriterier som vil redusere bivirkningene ved dagens fordelingsnøkkel og bidra til å fremme mangfold og kvalitet. *Vilkårene for å bli omfattet av ordningen foreslås i det vesentlige uendret.* (vår utheving) Støtten skal fortsatt gå til økonomisk vanskeligstilte aviser med dagspressekarakter, samtidig som det åpnes for at frekvensen på papirdistribusjon kan reduseres» (NOU 2010:14, s.100).

2010-utvalget påpekte videre at «i de eksisterende ordningene mottar aviser, fagpresse og lokalkringkasting støtte, mens kommersiell riksdekkende kringkasting, ukepresse og nettmedier ikke i særlig grad er omfattet av ordningene». Utvalget så det som nødvendig å avgrense ytterligere og «legge spesiell vekt på grupperinger av medier og typer innhold som er av særlig betydning for samfunnsdebatten og utviklingen av demokratiet»:

Den mest sentrale målsettingen er å sørge for at det blir utgitt dagsaviser, samiske aviser og publikasjoner på minoritetsspråk. Innenfor denne hovedmålsettingen er det et viktig mål å opprettholde grunnlaget for at det blir utgitt lokalaviser og regionale aviser som både kan fungere som lokale/regionale informasjonsmedier, og som samtidig er alternativer til de store riksavisene (NOU 2010:14, s.20).

Dels basert på denne utredningen, laget departementets et forslag til endringer i forskriftene som ble sendt på høring. De sentrale organisasjonene kom med grundige høringssvar. Norsk Redaktørforening skrev blant annet at:

Norsk Redaktørforening mener at foreningens krav til mediene, uttrykt i foreningens vedtekter, gir godt uttrykk for hvilke medier som bør falle inn under ordningene. NR-vedtektenes § 4 om medlemskriterier lyder slik: "Mediets formål må være fri og uavhengig produksjon og publisering av aktuell informasjon og debatt. Mediet må drives ut fra anerkjennelse av ytringsfriheten og pressefriheten som grunnelement i et demokratisk samfunn, det må rette seg mot og være tilgjengelig for allmennheten og ha en utgivelsesfrekvens og et innhold som avspeiler at mediet har en redaksjonell nyhets- og aktualitetsmessig karakter

I sin samtidige høringsuttalelse sa Mediebedriftenes Landsforening at

Tilskudd etter denne forskriften skal gå til allmenne nyhets- og aktualitetsmedier som rapporterer bredt fra offentligheten. Disse mediene skal være av det man tidligere har kalt dagspressesedvanlig karakter.

Vi ser altså at utvalget og bransjeorganisasjonene var opptatt av at det først og fremst er *allmenne nyhetsmedier* som skal innlemmes i ordningen.

2.5 Innføring av en plattformnøytral støtte i 2014

Etter den omtalte høringsrunden i 2012 ble produksjonsstøtten til aviser i 2014 gjort såkalt «plattformnøytral». Dette innebærer at abonnementstallene for digitale utgaver av papiraviser skulle regnes inn i opplaget og at rene nettaviser også skulle kunne få støtte, så fremt de tok betalt. Endringen ble gjennomført via en endring i Forskriften. Samtidig ble kravet til innholdsmangfold innskjerpet. Departement skrev i høringsnotatet fra 2012 følgende begrunnelse for forslaget til endringer:

Dagens forskrift setter som vilkår for tilskudd at avisen ”*inneholder nyhets- og aktualitetsstoff av dagspressekarakter som gjør at avisen klart skiller seg fra andre typer publikasjoner*”. I praksis er det imidlertid ikke først og fremst innholdskravet, men kravet om publisering på papir som avgrenser ordningen. Medier som publiseres daglig på papir, vil i de fleste tilfeller inneholde et bredt tilfang av nyhets- og aktualitetsstoff. Dermed er det ikke behov for detaljerte innholdskrav.

I en plattformnøytral støtteordning legger departementet til grunn at innholdet vil bli et langt viktigere avgrensningskriterium. Dette stiller større krav til reguleringen på dette punktet. Departementet foreslår derfor kriterier knyttet dels til formålet med virksomheten og dels til det publiserte innholdet, og legger til grunn at dette til sammen kan gi en tilstrekkelig klar avgrensning, jf utkastet § 4 nr. 1 og 2.

Begrunnelsen fra Departementet innebærer bl.a. en tydelig avgrensning mot medier som hovedsakelig er rettet mot avgrensede publikumsgrupper. Det er likevel viktig å merke seg at geografisk avgrensede (lokale) medier med tematisk spredning i innhold fortsatt vil kunne motta støtte. Departementet legger til grunn at formålet med produksjonstilskuddet er å fremme den *brede* samfunnsdebatten, og å holde befolkningen *bredt og generelt* orientert om ulike samfunnsspørsmål.

Med denne begrunnelsen ble Forskriftens tekst endret til:

Tilskudd etter denne forskriften gis bare til nyhets- og aktualitetsmedium som:

- har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten. Tilskudd gis ikke til medium som har som hovedformål å drive med reklame eller markedsføring. Tilskudd gis heller ikke til medium som hovedsakelig er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap.
- inneholder et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder. Tilskudd gis ikke til medium som inneholder en overvekt av annonser. Tilskudd gis heller ikke til medium som i all hovedsak inneholder stoff om ett eller noen få samfunnsområder, eller som i hovedsak inneholder stoff vinklet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn.

Departementets skriv signaliserer en intendert skjerping av innholdskravet for den enkelte publikasjon til «et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder». Dette ligner mye på Hellerudkomiteens definisjon «gjennom nyheter og kommentarer orienterer allmennheten om begivenheter og aktuelle spørsmål i inn- og utland» eller innen den kommunen de dekker.

Vi vil likevel peke på at de nye bestemmelsene inneholder formuleringer som – hvis de var ment å tolkes strengt bokstavelig – kunne utelukke flere av dagens støttemottakere fra å motta støtte. Både Vårt Land og Klassekampen vil nok bli fornærmet hvis noen hevder at de *ikke* «vinkler stoffet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn». Men begge avisene er fortsatt store mottakere av pressestøtte. På samme måte er det vanskelig å forstå hvordan formuleringen om at støtte ikke gis til «medium som i all hovedsak

inneholder stoff om ett eller noen få samfunnsområder», er forenlig med at Fiskeribladet mottar drøyt fem millioner kroner i produksjonsstøtte hvert år.

Etter at regelverket ble endret har tre nye riksdekkende nettpublikasjoner blitt innvilget støtte. Den første var Fiskeribladet som fikk støtte for sin nettutgave. Deretter fulgte Dagens Perspektiv, som springer ut av Ukeavisen Ledelse og som fokuserer på politikk, næringsliv og ledelse. Den siste er Minerva, en digital dagavisvariant av kulturtidsskriftet Minerva, som er kommet ut på papir siden 1950-tallet og som nettidsskrift siden 2006. Minervas dekningsområder er i all hovedsak politikk og kultur. Alle publikasjonene har dermed et temamessig innhold som ligger godt innenfor det som siden 1996 har blitt ansett som støtteverdig. Ukeavisa *Norge IDAG* som ifølge sin egen hjemmeside «løfter frem kristne verdisaker og den kristne troens betydning for både enkeltmennesker og samfunn» er blitt tildelt produksjonstilskudd fra og med 2016. Disse eksemplene viser at forvaltningspraksisen, i det minste så langt, har vært mer rundhåndet enn ordlyden i forskriften legger opp til.

Ettersom *forvaltningspraksis* ikke er vesentlig endret etter at den nye forskriften ble gjeldende, tar vi som utgangspunkt for vår analyse at *hensikten med pressestøtten ligger fast*. Endringen i 2014 hadde bare som oppgave å fjerne kravet om at en «avis» måtte utgis på papir. En avis kunne publiseres digitalt i tillegg til på papir, eller kun digitalt og likevel få støtte, men utgivelsen må fortsatt være en «avis» i henhold til den etablerte forståelsen for å være støtteberettiget.

Her har praksisen siden 1996 vært at publikasjoner med forholdsvis høy utgivelsesfrekvens med allment nyhetsinnhold, samt lokale aviser med noe lavere utgivelsesfrekvens kan motta støtte.

I tillegg kan riksdekkende nisjepublikasjoner med «dagspressepreg» som dekker politikk og/eller økonomi også motta pressestøtte. Dagspressepreg handler slik vi vurderer det om

- å holde allmenheten orientert om viktige ting som skjer rundt oss (enten lokalt eller nasjonalt/internasjonalt),
- som formidler dette gjennom bestemte sjangere, det vil si nyheter, kommentarer og meninger,
- som gjør det forholdsvis hyppig

I forskriftene defineres det et breddekriterium for innholdet. Det er likevel viktig å merke seg at bredeskriteriet historisk sett har vært knyttet til forhold av politisk- og samfunnsmessig betydning. Med samfunnsutviklingen har pressen blitt løsrevet fra partipolitikken, men det er fremdeles demokratirelevante temaer som skal dekkes. Det er altså ikke et mangfold i form av privatorienterte temaer av typen livsstilstoff, eller underholdningsstoff som sport og populærkultur som skal dekkes opp, men en bredde som «bringer noe konstruktivt til den offentlige debatt» (Kvalheim og Sjøvaag 2016). Dette kan fortolkes dithen at mangfoldet i tema først og fremst gjelder på de politisk relevante områdene politikk og samfunn, økonomi og kultur, samt viktige hendelser av offentlig interesse slik som ulykker og forbrytelser.

2.6 Ukeavisene flyttes til Medietilsynet

Som vist i avsnitt 2.3 var bransjen misfornøyd med Kulturrådets behandling av ukeavisene og rådet mente selv at andre burde overta. Stortinget vedtok derfor 10. desember 2013 å «be regjeringen vurdere å flytte forvaltningen av støtte til lokalaviser fra Kulturfondets ordning for periodiske publikasjoner til Medietilsynet.»

Med bakgrunn i dette vedtaket ba Kulturdepartement Medietilsynet om å lage en utredning. Den ble avgitt i desember 2014. I oppdragsbrevet het det blant annet at «*KUD forutsetter at kriteriene utformes slik at ordningen bl.a. vil kunne omfatte de publikasjonene som i dag mottar tilskudd over Kulturrådets ordning med produksjonstilskudd til ukeaviser.*»

Medietilsynet foreslo i sin utredning en ny formålsbestemmelse:

«Tilskuddsordningen for nasjonale ukeaviser skal bidra til å opprettholde et mangfold av nasjonale ukeaviser karakterisert av høy kvalitet og uavhengig journalistikk med ulik kulturell og samfunnsmessig betydning.»

Medietilsynets rapport handler i all hovedsak om hvordan midlene kunne fordeles mellom de ukeavisene som faktisk hadde mottatt støtte de siste årene. Det het:

Ukeavisene som har mottatt støtte fra Kulturrådet etter 2009 har vært Dag og Tid, Korsets Seier, Morgenbladet, Norge I Dag, Ny Tid og Ukeavisen Ledelse. Alle våre videre simuleringer tar derfor utgangspunkt i disse avisene. Vi kjenner ikke til

eventuelle andre ukeaviser som naturlig vil kunne tilføyes denne gruppen, men dette kan naturligvis ikke utelukkes.²⁶

Det het videre i utredningen fra Medietilsynet at

I Forskrift om produksjonstilskudd til nyhets og aktualitetsmedier stilles det i §3 blant annet krav til at avisen inneholder et bredt spekter av nyhets-, aktualitets og debattstoff fra ulike samfunnsområder. Dette er det Tilskuddsutvalget (tidligere Støtteutvalget for dagsaviser) som vurderer for alle nye aviser i støtteordningen. Basert på vår erfaring fra denne støtteordningen har ikke Medietilsynet noen forutsetning for å si at noen av de aktuelle nasjonale ukeavisene eventuelt ikke ville ha oppfylt slike kriterier. I vår rapport har vi derfor lagt til grunn at disse kriteriene med hensyn til innhold oppfylles av alle de omtalte avisene.

I høringsrunden fikk Medietilsynets forslag i hovedsak støtte. Norsk redaktørforening vil først «vise til at de publikasjonene som i dag omfattes av ordningen, til tross for svært varierende opplags- og lesertall, alle bidrar til det meningsmessige og journalistiske mangfoldet som for skiftende regjeringer har vært et uttrykt politisk mål,»:

Og videre:

Vi støtter også MTs konklusjon om at alle de publikasjonene som inntil nå har vært omfattet av støtteordningen bør kunne omfattes også i fremtiden.

Kulturdepartementet foreslo derfor, med bakgrunn i utredningen fra Medietilsynet og høringsrunden, å flytte forvaltningen til Medietilsynet. I høringsbrevet het det:

De nasjonale ukeavisene av den typen som i dag mottar støtte gjennom Kulturrådets ukeavisordning, representerer særegne stemmer i norsk offentlighet. *Mens lokale ukeaviser er geografisk avgrensede produkter, representerer de nasjonale ukeavisene særlige interesser og kulturelle og politiske synsvinkler. Nasjonale ukeaviser/-medier utgjør derfor et verdifullt tilskudd til norsk medieflora som det er viktig å ivareta (vår utheving).* De skiller seg også klart fra lokale ukeaviser som mottar produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier.

For øvrig legger departementet til grunn at formålsbestemmelsen i gjeldende forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier er dekkende også for tilskuddet til ukeaviser. Departementet ser derfor ikke behov for å presisere

---

²⁶ S.4, http://www.medienorge.uib.no/files/Eksterne_pub/Ukeaviser_utredning_MT.pdf

målsettingen ytterligere, for eksempel med henvisning til kulturell eller samfunnsmessig betydning.

For øvrig mener departementet at det er naturlig å legge til grunn de samme kvalifikasjonskriteriene som gjelder etter forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier § 3 -§ 8.²⁷

Det kan synes noe uklart hva departementet uttrykker her. På den ene siden bygget både Medietilsynets utredning og høringsrunden på et premiss om at de ukeavisene som på dette tidspunktet fikk støtte (altså *Dag og Tid*, *Korsets Seier*, *Morgenbladet*, *Norge I DAG*, *Ny tid og Ukeavisen Ledelse*) representerte «et verdifullt tilskudd til norsk medieflora som det er viktig å ivareta».

På den annen side er det nokså klart at produksjonstilskuddet tradisjonelt hadde stilt strengere krav til aktualitet og «dagspressekarakter» enn det som gjennom 40 år hadde ligget til grunn for de svært ulike prosedyrene for tildeling av støtte til de nokså differensierte ukeavisene (se avsnitt over).

I Kulturdepartementets høringsnotat er dette problemet overhodet ikke behandlet. Men departementet konkluderer slik:

Dette innebærer bl.a. at tilskudd bare kan gis til medier som: 1. har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten, jf. utkastet § 3 første ledd nr. 1. 2. inneholder et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder, jf. utkastet § 3 første ledd nr. 2.

Om kriteriene skulle forstås slik at de avisene/den typen aviser på dette tidspunktet fikk støtte også skulle være berettiget til støtte – eller om de strengere kravene til bredde og dagspressekarakter som tradisjonelt har ligget til grunn for produksjonstilskuddet skulle gjelde også for ukeavisene, er ikke drøftet i høringsnotatet.

I høringsrunden er det ingen av høringsinstansene som følger opp denne uklarheten. Tvert imot. Norsk Redaktørforening skriver at man «støtter forslaget om at det for nasjonale

---

²⁷ <https://www.regjeringen.no/contentassets/9b1ce5f892214f93b1fde8b4992ac7ca/horingsnotat---forslag-til-endringer-i-forskrift-om-produksjonstilskudd-til-nyhets--og-aktualitetsmedier---ny-tilskuddsordning-for-nasjonale-ukemedier.pdf>

ukemedier legges til grunn de samme generelle kvalifikasjonskriteriene som gjelder etter forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier».²⁸

Mens Mediebedriftenes Landsforening skriver:²⁹

Videre deler vi departementets vurdering av at de aktuelle publikasjonene bidrar til mediemangfoldet, som er viktig å ivareta. Disse ukemediene har et betalingsvillig lesermarked, men for at de skal kunne opprettholde sitt tilbud til publikum er det nødvendig med støtte, siden de ikke har et tilstrekkelig stort annonsemarked.

Det rimeligste er å anta at høringsinstansene har lagt til grunn at de ukeavisene som på dette tidspunktet skulle få støtte, også ville få det under de nye reglene.

2.7 Konklusjon

Av denne gjennomgangen kan det trekkes en rekke slutninger

- For det første har de religiøse fådagersavisene generelt *ikke* fått *ordinær* pressestøtte før Norge I DAG ble innlemmet i støtteordningen i 2015. Fra 1969 til 1977 fikk bare en av tre nasjonale religiøse ukeaviser (*Korsets Seier, Vår Kirke, For Fattig og Rik*), redusert støtte som «ideologisk ukeavis». Ingen av de tre avisene fikk støtte i perioden 1978/82-2002.
- For det andre ble de religiøse ukeavisene innlemmet i pressestøtten gjennom posten «ymse publikasjoner» fra 2002 uten at de ble vurdert i forhold til regelverket for ordinær pressestøtte. Da de etter hvert ble fratatt støtten av Kulturrådet, skjedde det på helt andre, kvalitets- og kulturbaserte premisser.
- For det tredje var det bred støtte fra både det politiske systemet, bransjen og profesjonen til forslaget om å innlemme ukeavisene i den samme ordningen og *med de samme kriteriene for å inngå i ordningen* som dagsavisene. Samtidig kan både Medietilsynet, Kulturdepartementet og høringsinstansene med rimelighet tolkes slik at de ukeavisene som hadde fått støtte fra Kulturrådet (og som var de samme som hadde fått siden 2003) fortsatt skulle være støtteberettigete. Dette betyr at de

---

28

https://www.regjeringen.no/contentassets/34882715b14143af82c66c8cf33d8fc4/norsk_redaktorforening_mm.pdf?uid=Norsk_redakt%C3%B8forening

29

https://www.regjeringen.no/contentassets/34882715b14143af82c66c8cf33d8fc4/mediebedriftenes_landsforening_mm.pdf?uid=Mediebedriftenes_Landsforening

regelløse, praksisbaserte kriteriene som eksisterte for ukeavisene i periodene 1969-78 og 2002-09) kan ha betydning for hvordan regelverket skal tolkes i dag.

- For det fjerde må det tas i betraktning at ukeavisene ble innlemmet i en ny «plattformnøytral» støtteordning der det ble stilt tydelige krav til allmenn innretning og der *breddekravet* var bevisst og tydelig innskjerpet.
- For det femte legger vi til grunn at Medietilsynet til nå *ikke* har tolket kravet om at publikasjonene ikke skal ha politisk eller religiøs vinkling bokstavelig, jf. at ukeavisa Norge I Dag og nettavisa Minerva, som begge har en erklært religiøs (*Norge I DAG*) og politisk (*Minerva*) vinkling av stoffet, har fått støtte som *nye søkere* innenfor ordningen.

Vår innholdsanalyse tar med dette utgangspunktet sikte på å besvare om *Korsets Seier* har et innhold som støtter kravene i forskriften for nyhets- og aktualitetsmedier slik som den er blitt tolket og praktisert.

Har *Korsets Seier* en temamessig bred stoffsammensetning?

Har *Korsets Seier* dagsaktuelt nyhets- og kommentarstoff?

Er *Korsets Seier* innrettet på allmenheten?

3. Om undersøkelsen og datamaterialet

Innholdsanalysen av Korsets Seier baserer seg på en systematisk registrering av innholdet i et endelig utvalg bestående av 212 artikler i Korsets Seier, 110 artikler i Norge I Dag og 106 artikler i Dagen, alle fra 2018. I tillegg benytter vi sekundærdata i enkelte komparasjoner og diskusjoner. Her har vi først og fremst benyttet oss av fordelinger avdekket gjennom en innholdsanalyse av et utvalg riksdekkende medier gjennomført i 2001 (Allern 2001), og blant annet av Dagsavisen (Bjerke og Halvorsen 2019; Halvorsen og Bjerke 2019).

Enhetene i studien er avisartikler og analysene baserer seg på et utvalg av alle artiklene som ble publisert i hvert av mediene i 2018. I utvelgingen av artikler som skulle inngå i analysen var målsetningen å gjøre et tilfeldig utvalg, noe som innebærer at hver enkelt artikkel har en like stor sannsynlighet for å komme med i utvalget (Hellevik 2009, s.114).

Beslutninger om utvalgenes størrelse vil alltid innebære et kompromiss mellom kvalitet og ressursbruk. Hvis vi legger til grunn at Korsets Seier utgir om lag 1200 artikler på et år og vi aksepterer en feilmargin på 10 prosent, bør utvalget være på minst 95 artikler (se for eksempel <https://www.surveysystem.com/sscalc.htm>). I utvalgene har vi lagt størst vekt på å gi et representativt bilde av Korsets Seier. Her har vi valgt ut alle artiklene for ni³⁰ dager. Størrelsen på det endelige utvalget artikler fra Korsets Seier er 212.

Norge I Dag og Dagen er utelukkende med i undersøkelsen som et sammenligningsgrunnlag for Korsets Seier. Vi har derfor akseptert større feilmargin i utvalget fra disse mediene. Vi har her valgt å kun gå noe opp fra det absolutte minstenivået og gjort et utvalg av 110 artikler i Norge I Dag og 106 artikler i Dagen.

I kvantitative innholdsanalyser av artikler konstrueres data ved at man registrerer informasjon om hver enhet (artikkel) i form av forhåndsbestemte variabler (for eksempel artikkelens form) etter forhåndsdefinerte sett av verdier/kategorier (for eksempel 'nyhet og reportasjestoff',

---

³⁰ Ved en glipp er en av disse utgavene hentet fra 2019 i stedet for 2018.

'leder/kommentar' osv.). Et viktig verktøy i registreringen av materialet er en kodebok, der man definerer variablene, verdiene og tilhørende tallverdier for hver verdi. Til kodingen har vi benyttet et elektronisk datainnsamlingsprogram, der vi har lagt inn kodene på forhånd. Teknisk sett gjennomføres en innholdsregistrering på samme vis som utfylling av et spørreskjema. For hver artikkel registreres det informasjon på et sett «spørsmål» etter forhåndsdefinerte «svarkategorier».

Utformingen av spørsmålene og svarkategoriene i kodeskjemaet er avgjørende for kvaliteten på datamaterialet (Østby m.fl. 2013, s.212). Usikkerhet i fortolkningen av kodeskjemaet representerer en betydelig feilkilde. Målsetningen er å utvikle spørsmål og svarkategorier som lar seg entydig definere, slik at datamaterialet skal holde en tilstrekkelig høy troverdighet. Vår framgangsmåte for å oppnå dette har vært å teste og tilpasse kodeboken i flere omganger. Begge medlemmene i forskergruppen har benyttet kodeboken på et identisk utvalg artikler. Resultatene har så blitt analysert med hensyn til samsvar og avvik og på bakgrunn av dette er det gjort tilpasninger av kodeboken i form av forenklinger av verdsettene og utvikling av hjelpetekster til kodeskjemaet. Deretter er prosessen gjentatt på et nytt testutvalg til vi har oppnådd tilfredsstillende samsvar mellom koderne på alle variablene. Artiklene som ble benyttet i reliabilitetstesting er utelatt fra det endelige datamaterialet.

4. Analyse

Formålet med dette kapittelet er å vurdere den redaksjonelle virksomheten og innholdet i Korsets Seier opp mot forskriften for tildeling av produksjonstilskudd. Gjennom analysene vil vi se nærmere på redaksjonens bruk av kilder, Korsets Seiers stoffsammensetning med hensyn til sjanger og spredningen i temaområder. Videre vil vi se nærmere på stoffets aktualitet og sammenhengen mellom aktualitet og temaområder. Den siste delen av analysen tar for seg i hvilken grad Korsets Seier retter seg mot allmennheten. Her vil vi vurdere artiklenes henvendelsesform samt andelen artikler som handler om pinsemenighetene.

I analysene vil Korsets Seier først og fremst sammenlignes med innholdet i med de to kristne avisene Norge I Dag og Dagen. I noen tilfeller vil vi også vurdere resultatene opp mot tidligere analyser av andre medier.

4.1 Kort om Korsets Seier

Korsets Seier kommer hovedsakelig ut en gang i uken, med unntak for noen få uker i forbindelse med sommer og juleferie da avisen ikke kommer ut. En «typisk» avis består av 20-25 artikler, i tillegg til 70-80 kunngjøringer om møter i ulike pinsemenigheter. For ordens skyld vil vi nevne at kunngjøringene ikke inngår i innholdsanalysen. Den første saken på s.3 har overskriften Signatur. Her tas ofte trosspørsmål opp. Denne plassen benyttes av redaktøren, men den lånes også vekk til personer utenfor redaksjonen, eksempelvis lederen for Pinsebevegelsen i Norge. Dette er en praksis som man gjerne finner igjen i medlemsblader, men langt sjeldnere i dagsaviser og ukeaviser. Deretter følger notiser, ofte med nytt fra ulike pinsemenigheter og utenriksstoff med relevans for kristne minoriteter eller misjon og vekking. Notisene er som oftest uten kildehenvisning.

Korsets Seier satser på featurestoff. Hver utgivelse har fyldige portrettintervjuer, som oftest av personer med tilknytning til pinsemenighetene. I tillegg har de reportasjer ofte knyttet til kristen tro og praksis. Disse er ofte godt laget, med profesjonelle bilder, flere kilder og sakene er forholdsvis balansert presentert. Som eksempler kan nevnes artikkelen 'Frelste på fylla'

som gir et nyansert bilde av aktive pinsevenner som drikker alkohol i Korsets Seier 12.januar 2018 og 'Bethel kritiseres for nyreligiøsitet' der ulike syn på en kontroversiell menighet i California i Korsets kommer til orde i Korsets Seier 26.oktober 2018. Ellers har utgivelsene en god del reportasjer fra kristne arrangementer og forholdsvis enkle intervjuer med pastorer eller fremtredende tillitsvalgte. En vesentlig del av stoffet handler om kristen tro og praksis i form av portrettintervjuer eller redaksjonelt kommentarstoff.

4.2 Redaksjonelt arbeid og kildebruk

I dette avsnittet skal vi se nærmere på det redaksjonelle arbeidet i Korsets Seier. I analysene vil vi sammenligne Korsets Seier med Norge I Dag og Dagen.

I likhet med de to andre mediene har Korsets Seier en ansvarlig redaktør som arbeider i tråd med redaktørplakaten. Denne pålegger redaktørens et ansvar for «å syte for eit tydeleg skilje mellom fakta og meiningsinnhald». Vi har undersøkt dette for alle mediene og vårt funn er at alle de tre mediene i overveiende grad unngår kommentarer i nyhets- og reportasjestoffet.

Å ha minst to kilder i en sak er et vanlig kvalitetskriterium i journalistikken. Allern (2001) skriver f.eks. «antallet kilder som oppgis i artiklene er et interessant 'barometer' for å vurdere det faglig-journalistiske nivået på den samlede artikkelproduksjonen» (Allern 2001, s. 163, se også Olsen 2018, s. 271f). I en større gjennomgang av kildebruk i norske aviser i 2001 fant Allern at over tre fjerdedeler av artiklene hadde en eller ingen oppgitte skriftlige eller muntlige kilder. Den viktigste kildetypen i journalistikk er intervjuet. Tabellen nedenfor viser fordelingen av egenprodusert nyhets- og reportasjestoff med hensyn på bruken av synlige muntlige kilder.

Tabell 3 Fordelingen av artikler i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen i prosent etter antallet synlige muntlige kilder.

	Korsets Seier (N=141)	Norge I Dag (N=62)	Dagen (N=19)
Ingen	10	18	0
En	58	67	42
To	23	13	42
Tre eller flere	10	2	16
Sum	100	100	100

Som vi ser skiller Dagen seg ut med langt mer omfattende kildebruk. Korsets Seier benytter markant flere muntlige kilder (33 prosent) enn avisene i Allerns (2001) utvalg (25 prosent), og mer enn dobbelt så mange muntlige kilder som Norge I Dag (15 prosent).

I tillegg til muntlige kilder benyttes en god del skriftlige kilder. Hvis vi kun ser på det nyhets- og reportasjestoffet, inneholder 17 prosent av artiklene i Korsets Seier oppgitte skriftlige kilder. Andelen artikler med flere enn en skriftlig og muntlig kilde innenfor denne stoffkategorien fordeler seg slik for de tre utgivelsene.

Tabell 4 Andelen artikler i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen med flere enn en muntlig og/eller skriftlig kilde. Prosent.

	Korsets Seier (N=139)	Norge I Dag (N=62)	Dagen (N=19)
Artikler med flere muntlige og/eller skriftlige kilder	40	31	74

Bruk av flere enn en kilde gir mulighet til å belyse saken bredere. Tabellen nedenfor viser andelen nyhets- og reportasje flerkildeartikler som belyser saken fra flere sider i de tre mediene.

Tabell 5 Andelen flerkildeartikler i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen som belyser saksforholdet fra flere sider. Prosent.

	Korsets Seier (N=34)	Norge I Dag (N=19)	Dagen (N=14)
Saker som belyses fra flere sider	41	10	71

Vi finner altså at Dagen skiller seg kraftig fra de to andre kristne avisene med en langt mer omfattende kildebruk og en bredere belysning av sakene i det redaksjonelle stoffet.

Bruken av synlige muntlige kilder i Korsets Seier er markant høyere enn Allerns utvalg av norske riksdekkende aviser (2001) og mye høyere enn Norge I Dag. Korsets Seiers har også en høyere andel flerkildeartikler enn Norge I Dag. Korsets Seier benytter også langt oftere sine «ekstra» kilder til å belyse saksforholdene fra flere sider.

4.3 Sjangers sammensetning

Ifølge Forskriften skal en støtteverdig publikasjon både inneholde nyhets-, aktualitets³¹- og debattstoff fra ulike samfunnsområder. Vi har derfor sett på sjangersammensetningen i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen og funnet følgende:

---

³¹ Nyheter og aktualiteter er i vår registrering slått sammen i nyhets- og reportasjestoff.

Tabell 6 Stoffsammensetning i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen med hensyn til sjanger. Prosent.

	Korsets Seier (N=212)	Norge I Dag (N=110)	Dagen (N=106)
Nyhets- og reportasjestoff	38	56	20
Byråstoff og notiser	21	5	37
Leder/kommentar/anmeldelse. Skrevet av avisas egne medarbeidere	8	20	7
Kronikk/debatt/anmeldelse, Skrevet av ekstern forfatter	15	7	9
Leserbrev med en form for debattkarakter	11	7	22
Sørvisstoff, inklusive menighetsstoff	7		
Andakt og bønneord	1	5	6
Sum	101	100	101

I tabellen er nyhets og reportasjestoffet samt byråstoff og notiser merket med mørk grå bakgrunn. Disse stofftypene kan betraktes som nyhetsartikler i kortere eller lengre formater. Som vi ser er den totale andelen slikt stoff om lag 60 prosent i alle de tre mediene, mens sammensetningen mellom de ulike formatene varierer. Norge I Dag har i all hovedsak Nyhets- og reportasjestoff, mens brorparten av Dagens nyhetsartikler er byråstoff. Korsets Seier ligger mellom disse avisene, ved at en tredjedel av nyhetsartiklene består av byråstoff/notiser.

Stofftypene med blå bakgrunn er debatt- og kommentarstoff. Det mørkeblå er forfattet av redaksjonen, mens det lyseblå er forfattet av eksterne. Den samlede andelen av debatt- og kommentarstoff er forholdsvis lik i de tre mediene. I Korsets Seier og Norge I Dag utgjør disse stofftypene om lag en tredjedel av artiklene, mens den er noe sterkere representert i Dagen (38 prosent). I korsets Seier og Dagen er størstedelen av dette stoffet utarbeidet av eksterne bidragsyttere, mens egenprodusert debatt og kommentarstoff dominerer Norge i Dag.

Vi kan således slå fast at Korsets Seier ikke skiller seg vesentlig fra de to andre kristne avisene med hensyn til sjangersammensetningen. Sjangersammensetningen hos disse trea

avisene skiller seg heller ikke vesentlig fra papirutgaven til den sekulære avisa Dagsavisen, som har om lag 70 prosent nyhets- og reportasjestoff og 30 prosent kommentar og debattstoff (Bjerke m.fl. 2019, s. 33; se også Halvorsen m.fl. 2019).

4.4 Stoffets tematiske bredde og politiske relevans

En sentral begrunnelse for å opprette pressestøtte i Hellerudkomiteen (1968) var å bidra til å holde innbyggerne orientert om det som skjer rundt dem. Man var både opptatt av en viss bredde i temaer som ble dekket og av at avisene skulle ha et politisk og samfunnsmessig relevant innhold. I registreringen av temaforordelingen har vi tatt utgangspunktet kategorisettet som ble benyttet i Innholdsanalysen av Dagbladet pluss (Bjerke m.fl. 2019) og Halvorsen m.fl. 2019), men laget to underkategorier til Politikk og samfunnstoff:

- Israel og det jødiske folk
- Misjonsvirksomhet og vekking

En del av artiklene innenfor kategorien ‘misjonsvirksomhet og vekking’ handler om privatsfæren og er således ikke politisk relevante i streng forstand, men vi har likevel betraktet hele denne stoffkategorien som politisk relevant i de videre analysene.

Vi har også lagt til kategorien

- Kristen tro og praksis

Artiklene som kodes som ‘kristen tro og praksis’ ville ellers sognet til en av kategoriene ‘familie, kropp og samliv’, ‘sykdom og helse’ og ‘reiser, hobby, hus og hjem’ (for eksempel artikler om kristne sommerstevner).

Tabellen nedenfor viser hvordan innholdet fordelte seg etter temaområde i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen.

Tabell 7 Stoffsammensetningen i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen etter temaområde. Prosent.

	Korsets Seier (N=212)	Norge I Dag (N=110)	Dagen (N=106)
Politikk og samfunnsstoff	13	25	45
Næringsliv	0	5	0
Kunst, kultur og litteratur	7	3	1
Israel og det jødiske folk	2	28	6
Misjonsvirksomhet og vekkelse	17	14	7
Forbrytelser	1	0	3
Ulykker	0	0	4
Kristen tro og praksis	40	11	23
Sykdom og helse	1	3	7
Familie, kropp og samliv	8	4	1
Populærkultur og mediestoff	1	7	3
Reiser, hobby, hus og hjem (generelt forbrukerstoff)	1	1	2
Annet tema	9		
Sum	100	101	102

I tabellen er stoff som anses som politisk relevant merket grått. Forbrytelser og ulykker er presentert med oransje bakgrunn, mens stoff som først og fremst berører privatsfæren har blå bakgrunn. Hendelsessnyheter (oransje) er av offentlig interesse, men er mindre politisk

relevant. Temaområdene med blå bakgrunn betraktes her som rettet mot privatsfæren og med liten politisk betydning.

Analysene viser at om lag fire av ti artikler i Korsets Seier berører den offentlige politiske sfæren slik vi har definert det her. Tilsvarende andel i Norge i Dag er 75 prosent og i Dagen 59 prosent. Dagen, som er en dagsavis og har bedre forutsetninger til å drive løpende nyhetsdekning, har i tillegg syv prosent offentlig relevant hendelsesstoff (ulykker og forbrytelser). Til sammenligning var andelen politisk relevant stoff i Dagsavisen 66 prosent, mens hendelsesstoffet utgjorde 5 prosent i 2018 (Bjerke m.fl. 2019, s. 36). Størstedelen av stoffet som retter seg mot privatsfæren tilhører kategorien 'Kristen tro og praksis'. Her skiller Korsets Seier seg markant fra Norge i Dag som har en sterkere offentlig og politisk orientering, riktignok med en sterk konsentrasjon rundt temaet 'Israel og det jødiske folk' og 'misjon og vekkelse'. I Dagen er om lag en tredjedel av stoffet rettet mot privatsfæren, og da særlig mot kristen tro og praksis.

Ser vi kun på bredden i stoffet, har Korsets Seier like om lag like bred stoffsammensetning som de to øvrige kristne avisene. Hvis vi sammenligner Korsets Seier med et annet mer nisjeorientert medium som i dag mottar produksjonstilskudd, Fiskeribladet, finner vi at den tematiske bredden i Korsets Seier er langt større (Halvorsen m.fl. 2019). Imidlertid har Korsets Seier en overvekt av stoff rettet mot privatsfæren, mens Fiskeribladet kun har stoff som retter seg mot den offentlige sfæren i form av 'politikk og samfunnstoff' (30 prosent), 'Næringsliv' (59 prosent) og hendelsestoff (11 prosent).

4.5 Dagsaktualitet

En viktig begrunnelse ved opprettelsen av pressestøtten var å støtte publikasjoner som holdt allmenheten orientert om viktige hendelser som skjer rundt dem (Hellerud 1967, s.17). Vi tolker dette slik at det ikke er tilstrekkelig at det som publiseres *ser ut som* nyheter, det må også være nyheter i en spesiell forstand, altså informasjon om noenlunde samtidige hendinger. Hvis ikke dette kravet oppfylles, kan ikke mediet fylle den funksjonen som forutsettes, nemlig å holde innbyggerne informert om det de har behov for å være informert om her og nå.

Vi har derfor etablert en variabel for å vurdere artikkelens «dagsaktualitet» der hovedoperasjonaliseringen er om «artikkelen like gjerne kunne vært publisert på et annet tidspunkt», f.eks. for et år siden eller om ett år.

Tabell 8 Andelen dagsaktuelt stoff i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen. Prosent.

	Korsets Seier (N=212)	Norge I Dag (N=110)	Dagen (N=106)
Andelen dagsaktuelt stoff	53 %	68 %	68 %

En sammenlikning mellom de tre publikasjonene etter denne variabelen viser at om lag halvparten av stoffet i Korsets Seier er dagsaktuelt. Dette er markant lavere enn Norge I Dag og Dagen. Alle de kristne avisene har en lavere andel dagsaktuelt stoff enn Dagsavisen som hadde 86 prosent slikt stoff (Bjerke m.fl. 2019).

For Hellerudkomiteen (1967) var det først og fremst deknningen av offentlige spørsmål, og da først og fremst politisk relevante temaområder som skulle sikres gjennom pressestøtten. I tabellen nedenfor har vi skilt ut andelene dagsaktuelt stoff fordelt på ulike temaområder. Temaområdene med mørk grå bakgrunn er politisk relevante. Vi betrakter også temaområdene med lys grå bakgrunn som politisk (selv om en del av de dagsaktuelle artiklene om misjonsvirksomhet og vekkelse omhandler lokale og mer private anliggender).

Tabell 9 Andelen dagsaktuelt og politisk relevant stoff i i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen. Prosent.

	Korsets Seier (N=212)	Norge I Dag (N=110)	Dagen (N=106)
Politikk og samfunnsstoff	9	17	41
Næringsliv		5	0
Kunst, kultur og litteratur	5	1	1
Israel og det jødiske folk	2	26	4
Misjonsvirksomhet og vekking	10	8	2
Sum politisk relevant og dagsaktuelt stoff	26	57	48

Som vi ser av tabellen er andelen stoff som både er politisk relevant og dagsaktuelt i Korsets Seier om lag en fjerdedel. Dette langt lavere enn tilsvarende andeler i Dagen og Norge I Dag og forskjellene er gyldige, selv om vi tar med en feilmargin på 10 prosent. Tilsvarende andel i Dagsavisen er 58 prosent (Bjerke m.fl. 2019).

Forskjellene reflekterer til dels at Korsets seier er en fådagersavis med noe lavere nyhetsrapportering, men skyldes trolig vel så mye at avisen i mindre grad driver en løpende nyhetsrapportering om politiske og offentlige relevante hendelser og utviklingstrekk utenfor pinsemenighetene.

4.6 Henvendelsesform og gruppefokus

Ifølge *Forskrift om produksjonstilskudd- til nyhets- og aktualitetsmedier* gis tilskudd bare til nyhets- og aktualitetsmedium som har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten. Tilskudd gis ikke til medium som hovedsakelig er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap.

En variabel vi har undersøkt er i hvor brede kretser artiklene er forståelige. Våre funn her er at 95 prosent av artiklene i Korsets Seier vil være forståelige for alle lesere, også for personer uten noe kjennskap til kristen tro og praksis. Tilsvarende tall for Norge I Dag og Dagen er 91 prosent og 98 prosent.

For å vurdere om Korsets seier retter seg mot allmennheten har vi for hver artikkel vurdert artiklenes henvendelsesform. Her har vi operert med to ulike kategorier.

- Artiklene henvender seg først og fremst til leseren som borger
- Artikkelen henvender seg til leseren først og fremst som personlig kristen

Med kristen henvendelsesform forstår vi bruk av kristent 'språk', 'begrepsbruk', og 'bibelsitater' som implisitt forutsetter at leseren er engasjert troende og/eller aktiv i kristent arbeid og organisasjonsliv.

Eksempler på dette kan være

- Jeg vil heller ha Jesu blod over teksten. Det som ikke tåler lyset, tar jeg ikke som sannhet: Et nyhetsoppslag om en oppsagt bibellærer som tar avstand fra helveteslæren.
- Anita sikter til Jesaja 61,3 der det står «Han vil gi de sørgende i Sion hodepynt istedenfor aske, gledesolje for sørgedrakt og lovsang istedenfor motløshet.»: i et portrettintervju om en kvinne som er aktiv i menighetsarbeid. Uten slike passasjer kunne artikkelen gjerne vært publisert i sekulær dagspresse.
- VI FIKK DEN HELLIGE ÅND da vi ble frelst. Han er bønnens Ånd. Det betyr at det er lett å be. Vi kan når som helst gå inn i bønn. Det er derfor ingen avstand mellom himmel og jord: fra en andakt.

Fokuset på språklig henvendelsesform gjør at vi har registrert artikler om interne arrangementer eller hendelser i pinsemenigheten, som kun har relevans for dens medlemmer, som å ha en 'borgerlig henvendelse' med mindre de aktivt benytter kristen begrepsbruk mm.. Artikler som handler om offentlig personer uten religiøse verv, men der slike virkemidler benyttes aktivt er derimot tolket som å ha en kristen henvendelsesform.

Fordelingen av artiklene i de tre utgivelsene med hensyn på henvendelsesform er presentert i tabellen nedenfor:

Tabell 10 Fordelingen av stoffet etter henvendelsesform i Korsets Seier, Norge I Dag og Dagen. Prosent.

	Korsets Seier (N=211)	Norge I Dag (N=104)	Dagen (N=106)
Til leseren som borger	52	64	80
Til leseren som personlig kristen	48	36	20
Sum	100	100	100

Vi finner altså at om lag halvparten av artiklene i Korsets Seier retter seg mot leseren som personlig kristen, ikke som borger. Dette er en markant høyere andel enn Norge i Dag og langt større grad enn Dagen. Hvis vi tar med en statistisk feilmargin på 10 prosent er forskjellene mellom Korsets Seier og Norge I Dag likevel forholdsvis beskjedne.

Ifølge *Forskrift om produksjonstilskudd- til nyhets- og aktualitetsmedier* gis tilskudd ikke til medium som hovedsakelig er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap. For Korsets Seier har vi registrert hvilken rolle Pinsebevegelsen har i hver av artiklene. I registreringen av artiklene har vi benyttet en streng fortolkning for hva som angår pinsemenighetene og kun fokusert på temaet for artikkelen. Dette innebærer at en artikkel der en pastor i en pinsemenighet først og fremst intervjues og uttaler seg om endringer i Den Norske Kirke vil anses som 'å ikke handle om pinsemenighetene', mens et tilsvarende intervju med en ny pastor for en menighet som fokuserer på hvordan han har tenkt å tilnærme seg menighetsarbeidet anses som 'å handle først og fremst om pinsemenighetene'. En artikkel som handler om et religiøst arrangement, rettet mot pinsevenner, men også andre kristne vil registreres som 'å blant annet handle om pinsemenighetene'.

Tabell 11 Pinsemenighetens rolle i artiklene i Korsets Seier (N=112). Prosent.

Artikkelen handler først og fremst om pinsemenighetene	32
Artikkelen handler blant annet om pinsemenighetene	19
Artikkelen handler ikke om pinsemenighetene	49
Sum	101

Vi finner altså at (selv med en streng fortolkning) om lag halvparten av stoffet i Korsets Seier handler om pinsemenighetene. Dette underbygger tidligere funn. Korsets Seier er i stor grad innrettet mot å holde leserne orientert om det som skjer innenfor de ulike pinsemenighetene i Norge og internasjonalt.

4.7 Oppsummering og vurdering

Innholdsanalysene av Korsets Seier viser at det redaksjonelle arbeidet ikke skiller seg negativt ut fra de andre nyhetsmedier. Korsets Seier lever opp til redaktørplakaten ved å ikke blande grad fakta og meninger. De redaksjonelle artiklene har en omfattende kildebruk, og bruker forholdsvis ofte de «ekstra» kildene til å belyse saksforhold fra flere sider. Her skiller de klart positivt ut fra Norge I Dag som benytter færre kilder og i langt mindre utstrekning belyser saksforholdene fra flere sider.

Avisen har også et omfang og en fordeling av nyhets- og kommentarstoff som ligner de andre kristne avisene, samt sekulære utgivelser slik som Dagsavisen. Imidlertid er kun en fjerdedel av stoffet dagsaktuelt.

Korsets Seier har en forholdsvis stor tematisk bredde i stoffet. Isolert sett er temabredden omtrent like stor som Norge I Dag og Dagen. Den er også langt større enn den riksdekkende «nisjeavisen» Fiskeribladet som i dag mottar støtte. Korsets Seier har derimot, i motsetning til Fiskeribladet som ikke har noe slikt stoff, en overvekt av stoff som retter seg mot privatsfæren

og en forholdsvis liten andel politisk relevant stoff. Her skiller Korsets Seier seg også tydelig fra de to øvrige kristne avisene vi har sammenlignet med.

Våre funn tyder på at størstedelen av stoffet i Korsets seier henvender seg til leserne som personlig kristne. Her skiller mediet seg klart fra Dagen, som har en overveiende borgerlig henvendelsesform. Korsets Seier skiller seg også fra Norge I Dag, men ikke vesentlig hvis vi tar med statistisk feilmargin.

Om lag halvparten av stoffet handler helt eller delvis om pinsemenighetene. Dette gir mediet et visst preg av medlemsavis.

Hvis man legger dagens forskrift og forvaltningspraksis til grunn, er vår vurdering at Korsets Seier ikke støtter kravene til å motta produksjonstilskudd. Konklusjonen er basert på en samlet vurdering av tre forhold: Avisen har en lav andel dagsaktuelt og politisk relevant stoff. Den dekker i overveiende grad privatsfæren og omtaler og henvender seg i for stor grad til en avgrenset gruppe mottakere.

Vi vil likevel ta et viktig forbehold: Da ukeavisene ble flyttet fra Kulturrådet og over til tilskuddsordningen for nyhets- og aktualitetsmedier, la både Medietilsynet og flere av de viktigste høringsinstansene til grunn at ukeavisene som inntil da hadde mottatt støtte fra Kulturrådet, også ville kvalifisere til støtte i den nye plattformnøytrale ordningen. Den mulige uoverensstemmelsen mellom kravene som ble stilt til mottakerne av den nye ordningen og karakteren til mottakerne av støtte fra Kulturrådet ble ikke vurdert av Kulturdepartementet. Vi vurderer derfor at den politiske intensjonen overfor Korsets Seier er uavklart.

Referanser

Allern, Sigurd (2001) *Nyhetsverdier*. Kristiansand: IJ-forlaget

Bjerke, P. og Halvorsen L.J. (2018). *Kulturtidsskriftene. En analyse av kulturtidsskriftene i Norge*. Bergen: Fagbokforlaget.

Bjerke, P., Halvorsen L.J., Flo, I., og Heggdal, A.F. (2019). *Innholdsanalyse av Dagbladet Pluss. Rapport 96/2019*, Volda: Høgskulen i Volda.

Halvorsen L.J. Bjerke, P., og Heggdal, A.F. (2019). *Innholdsanalyse av NETT.NO. Rapport 97/2019*, Volda: Høgskulen i Volda.

Hellerud, Oddvar (form.) (1967). *Om tiltak for å opprettholde en differensiert dagspresse*. Oslo: Stat- og pressekomiteén.

Hellevik, O. (2009). *Forskningsmetode i Sosiologi og statsvitenskap*. Oslo: Universitetsforlaget.

Høst, S. (2017) *Avisåret 2016*. Rapport nr. 84/2017. Volda: Høgskulen i Volda

Høst, S. (2004). *Hva er en avis* Fredrikstad: IJ-rapport nr.3/2004. Fredrikstad: Institutt for journalistikk

Kvalheim og Sjøvaag 2016: *Journalistikkens Blindsoner. En rapport skrevet for Mediemangfoldsutvalget*. Bergen: Universitetet i Bergen.

NOU 1992:14 *Mål og midler i pressepolitikken*. Oslo: Kulturdepartementet.

NOU 2010:14 *Lett å komme til orde, vanskelig å bli hørt – en moderne mediestøtte*. Oslo: Kulturdepartementet.

NOU 2017:7 *Det norske mediemangfoldet — En styrket mediepolitikk for borgerne*. Oslo: Kulturdepartementet.

Olsen, Gunhild Ring (2018) *A new platform for quality journalism? A study of four U.S. nonprofit university centers and their attempt to save professional reporting through using classrooms as newsrooms*. PhD dissertation. Bergen: University of Bergen

Roppen, Johann og Flo, Idar (2003) *Evaluering av Se og Hør*. Notat 12/2003, Volda, Høgskulen i Volda/Møreforsking

Vestbø, A. (2012). *I skvis mellom bok og avis. En gjennomgang av Norsk kulturråds forvaltningsoppgaver knyttet til periodiske publikasjoner*. Notat. Oslo: Norsk kulturråd.

Østby, H., Helland K., Knapskog K., Larsen, L. O. og Moe, H. (2013). *Metodebok for mediefag – 4 utgave*. Bergen: Fagbokforlaget.

Vedlegg: Kodeskjema

Artikkelnavn

Pinsemenigheten

- (1) Handler først og fremst om pinsemenighetene
- (2) Handler blant annet om pinsemenighetene
- (3) Handler ikke om pinsemenighetene

Sjanger

- (10) Andakt/bønneord e.l. (trenger kun fylle ut forståelig og målgruppe)
- (9) Byråstoff (Hvis byråstoff skal kun tema og tidsaktuell fylles ut)
- (1) Nyhet og reportasjestoff
- (3) Leder/kommentar/anmeldelse. Skrevet av avisas egne medarbeidere (kildebruk trenger ikke registreres)
- (4) Kronikk/debatt/anmeldelse, Skrevet av ekstern forfatter
- (5) Leserbrev (Må ha en form for debattkarakter)
- (6) Spørsmål fra leserne
- (14) Menighetsstoff (hendelser, arrangementer og annet medlemsstoff)
- (7) Sørvisstoff – annonser (annonsering av hendelser, arrangementer, råd til leserne mm) (NB! forbrukertester skal regnes som nyhets/reportasjestoff)
- (15) Notis

Legges det inn kommentarer i nyhetsartiklene?

- (1) Nei
- (2) Ja

Skriftlige kilder

- (1) Nei
- (2) Ja

Antall muntlige kilder

- (1) 0
- (2) 1
- (3) 2
- (4) 3 eller flere

Flere enn en kilde (både skriftlige og muntlige kilder, eller flere muntlige kilder)

- (1) ja
- (2) nei

Belyses saken fra flere sider

- (1) Nei
(2) Ja

Hovedtema

- (1) Politikk og samfunnsstoff
(14) Israel og det jødiske folk
(15) Misjonsvirksomhet og vekking
(13) Kristen tro og praksis
(2) Næringsliv
(3) Kunst, kultur og litteratur
(4) Forbrytelser
(5) Ulykker
(6) Sykdom og helse
(7) Familie, kropp og samliv
(8) Sport
(9) Populærkultur og mediestoff
(10) Reiser, hobby, hus og hjem (generelt forbrukerstoff)
(11) Annet tema _____

Hvem er artikkelen forståelig for?

- (1) Alle uavhengig av religiøs tro
(2) Personer med et kristent livssyn i alminnelighet
(3) Først og fremst personer med detaljert innsikt i kristen tro og praksis

Henvendelsesform: i hvilken rolle retter artikkelen seg til leseren?

- (1) Som borger
(2) Som personlig kristen

Artikkelens tidsaktualitet/dagspressekarakter

- (1) Artikkelen er dagsaktuell (omhandler en sak/et saksforhold som skjedde nylig eller er i ferd med å skje (noe som skjedde/er i ferd med å skje omfatter også uttalelser, og utviklingstrekk i pågående prosesser, nylig vil normalt tolkes omtrent +- en uke fra utgivelsesdatoen)
(7) Artikkelen er tidløs (kunne eksempelvis like gjerne vært publisert året før og/eller et år senere)

Usikkerhet ved koding (Noter ned spørsmålet og hva usikkerheten gjelder, slik at det kan følges opp)
